

1 Vraag vooraf: het voorstel

1.1 *Wat houdt het voorstel in?*

1.2 *Wordt een nieuwe rechtspersoon opgericht? Zo ja, welk type rechtspersoon? (publiek- / privaatrechtelijk?)*

2 Invalshoek: Controletaken/-bevoegdheden Algemene Rekenkamer

2.1 *Valt de rechtspersoon onder het controlebereik van de Algemene Rekenkamer?*

3 Invalshoek: Taken/bevoegdheden en inrichting zelfstandige organisatie

3.1 *Welke taken heeft de rechtspersoon en welke activiteiten voert hij daartoe uit?*

3.2 *Hoe ziet de bestuurlijke structuur van de organisatie eruit?*

Normen Algemene Rekenkamer

- Bestuur en toezichtfuncties dienen duidelijk gescheiden te zijn;
- De hoofdregel is dat ambtenaren niet in het bestuur plaatsnemen, omdat dit kan leiden tot dubbele loyaliteiten;
- Een raad van toezicht is onafhankelijk en deskundig.

Bronnen:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Zicht op overheidsstichtingen. Achtergrondstudie. (2011)

Relevante wet- en regelgeving

2/14

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- Geen ambtenaren in het bestuur van een publiekrechtelijk zbo (art. 9)
- De minister benoemt en ontslaat de leden van een publiekrechtelijk zbo (art. 12)
- Nevenfuncties van bestuursleden van een publiekrechtelijk zbo (art. 13)

4 Invalshoek: Taken/bevoegdheden minister

4.1 *Hoe verhoudt de minister zich tot de zelfstandige organisatie?*

- De oprichting zal consequenties hebben voor de ministeriële verantwoordelijkheid. De controle van de Staten-Generaal richt zich in elk geval op hetgeen waarvoor de minister verantwoordelijk is. Daarom is het belangrijk dat het voorstel een expliciete visie op de reikwijdte van de ministeriële verantwoordelijkheid bevat.

Normen Algemene Rekenkamer

- Als er publiek geld of een publieke taak op rijksniveau in het geding is, geldt hier ten minste een algemene ministeriële verantwoordelijkheid.
- Niet alleen voor rwt's en zbo's, maar ook voor het overgrote deel van de overheidsstichtingen die geen rwt en/of zbo zijn en zonder overheidsinkomsten niet zouden kunnen voortbestaan, blijft er zeker een verantwoordelijkheid van de minister bestaan voor de stichting als geheel.

Bronnen:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Zicht op overheidsstichtingen. Achtergrondstudie. (2011)

4.2 Welke taken en bevoegdheden heeft de minister ten aanzien van de rechtspersoon? 3/14

Normen Algemene Rekenkamer

- De minister moet voldoende bevoegdheden hebben om zijn verantwoordelijkheid te kunnen waarmaken. De minister (of een toezichthouder namens de minister) moet alle benodigde informatie kunnen krijgen, zich op basis daarvan een oordeel kunnen vormen en naar aanleiding daarvan kunnen interveniëren als dat nodig is.
- Taken van minister en rechtspersoon moeten voldoende zijn gescheiden, om te voorkomen dat verantwoordelijkheden van de minister en de rechtspersoon door elkaar heen gaan lopen.

Bronnen:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Relevante wet- en regelgeving

- **Awb** – Een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid (art. 4:81 jo. 10:16)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- Indien een publiekrechtelijk zbo op grond van een wettelijk voorschrift een bestuursreglement vaststelt, heeft dit bestuursreglement de goedkeuring van de minister (art. 11, lid 1). De minister benoemt, schorst en ontslaat de leden van een publiekrechtelijk zbo (art. 12, lid 1). De minister stelt de bezoldiging of schadeloosstelling van de leden van een publiekrechtelijk zbo vast (art. 14, lid 2).
- Het besluit tot vaststelling van de begroting heeft de goedkeuring van de minister (art. 29). Het besluit tot vaststelling van de jaarrekening heeft de goedkeuring van de minister (art. 34). (N.B. artt. 29 en 34 gelden alleen voor: 1. *publiekrechtelijke zbo's*; 2. *privaatrechtelijke zbo's die uitsluitend wettelijke taken uitoefenen*).
- De minister kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot de taakuitoefening door een zbo (art. 21)
- De minister kan een besluit van een zbo vernietigen (art. 22).

5 Invalshoek: Bekostiging/financiële relatie met het Rijk

4/14

5.1 **Op welke wijze(n) wordt de taakuitvoering door de instelling bekostigd?**

- De regeling dient bepalingen te bevatten over de wijze van bekostiging van de door de organisatie uit te voeren publieke taken. Te denken valt aan: collectieve middelen via de rijksbegroting (bijvoorbeeld subsidies of rijksbijdragen), premies, tarieven, en/of inkomsten uit private activiteiten.

- Als de organisatie (deels) gefinancierd wordt vanuit de Rijksbegroting:
 - Is duidelijk voor welke periode de financiële binding wordt aangegaan?
 - Welke financieringsvoorwaarden zijn gesteld?
 - Is het boekjaar gelijk gesteld aan het kalenderjaar?
 - Is er een mededelingsplicht voor de rechtspersoon wanneer aanmerkelijke verschillen dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote uitgaven en inkomsten?

- Als de organisatie via subsidie wordt bekostigd:
 - Is duidelijk welk wettelijk voorschrift geldt voor de subsidie?
 - Is duidelijk welke bepalingen uit de Awb van toepassing zijn?

- Als de organisatie bevoegd is tot het opleggen van heffingen en/of het in rekening brengen van tarieven: is deze bevoegdheid met waarborgen omkleed? Bijvoorbeeld: is een maximum tarief vastgesteld, is voorgeschreven dat tarieven kostendekkend moeten zijn, stelt de minister het tarief of de hoogte van de heffing vast of is hiervoor een berekeningsgrondslag gegeven?

Normen Algemene Rekenkamer

Subsidies/rijksbijdragen

- Het is van belang dat duidelijk is of en onder welke voorwaarden de financiële binding eventueel wordt voortgezet of kan worden herzien of zelfs stopgezet.
- Bij subsidies: in de financieringsvoorwaarden moet een cumulatiebeding zijn opgenomen. Het gaat dan om een meldingsplicht van de verschillende bronnen waaruit financiële middelen worden ontvangen. Het betreft geen cumulatieverbod.

Relevante wet- en regelgeving**Subsidies**

- **Awb** - Titel 4.2 van de Awb bevat een aantal bepalingen over subsidies (artikelen 4:21 – 4:80 Awb). Titel 4.2 is echter niet automatisch in alle gevallen van toepassing. Enkele artikelen die van belang (kunnen) zijn:
- Op grond van art. 4:23 Awb mag slechts subsidie worden verstrekt op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Dit is echter in vier gevallen niet van toepassing (zie 3^e lid), namelijk:
 - In afwachting van een wettelijk voorschrift gedurende ten hoogste een jaar;
 - Indien een subsidie rechtstreeks wordt verstrekt op grond van een vastgesteld programma door de Europese Gemeenschappen;
 - Indien de begroting de subsidieontvanger en het bedrag vermeldt; of
 - In incidentele gevallen, mits de subsidie voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt.
- De subsidie wordt voor een boekjaar of een bepaald aantal boekjaren verleend (art. 4:67, lid 1)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- De hoogte van de door een zbo vastgestelde tarieven behoeft de goedkeuring van de minister, tenzij het zbo is gebonden aan een maximumbedrag voor het tarief. (art. 17);
- Een publiekrechtelijk zbo en een privaatrechtelijk zbo dat uitsluitend wettelijke taken uitoefent, moet het direct melden aan de minister als gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven (art. 30).

5.2 *Is duidelijk dat de publieke middelen die ter beschikking worden gesteld met een bepaald doel of voor een bepaalde activiteit, administratief gescheiden blijven van de private gelden die voor eventuele andere activiteiten van de rechtspersoon worden aangewend?*

Normen Algemene Rekenkamer

- Indien de instelling wordt gefinancierd uit zowel publieke als private middelen, moet duidelijk zijn dat voor de commerciële activiteiten geen onbedoelde concurrentievervalsing optreedt doordat de publieke middelen worden gebruikt om de commerciële activiteiten te financieren
- De bedrijfsvoering is ordelijk en controleerbaar teneinde risico's van publiek ondernemerschap te beheersen en kansen te benutten.

Bronnen:

Publieke organisaties en private activiteiten. Achtergrondstudie. (2012)

Relevante wet- en regelgeving**Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:**

- **Kaderwet zbo's** – Als een privaatrechtelijk zbo wettelijke taken uitvoert naast andere (private) activiteiten, moet de organisatie hiervan een afzonderlijke boekhouding bijhouden en deze taken en werkzaamheden in de jaarrekening afzonderlijk vermelden (art. 38).

5.3 Wat is er geregeld over het middelenbeheer van de organisatie?

- Moet de organisatie 'schatkistbankieren'?
- Moet of mag de organisatie een egalisatiereserve vormen? Is de vorming van een reserve met waarborgen omkleed?
- Zijn er regels gesteld voor bijvoorbeeld het sluiten van leningen, (ver)koop of (ver)huur van vastgoed, de vorming van fondsen e.d.?

Relevante wet- en regelgeving

- **CW** – Rwt's zijn, behoudens enkele uitzonderingsgevallen, gehouden tot schatkistbankieren. Daarnaast kunnen ook andere organisaties met een publieke taak worden aangewezen die hun middelen verplicht moeten aanhouden bij het Rijk. (art. 45)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- **Kaderwet zbo's** – publiekrechtelijke zbo's en privaatrechtelijke zbo's die uitsluitend wettelijke taken uitoefenen, moeten een egalisatiereserve vormen (art. 33). Voor het vormen van andere fondsen en reserveringen **kan de minister regelen dat** deze zbo's zijn toestemming nodig hebben (art. 32). Hij kan dit ook regelen voor o.m. het aankopen, verkopen of (ver)huren van vastgoed; het aangaan van leningen, kredieten en borgstellingen (art. 32).

5.4 **Wat gebeurt er met resterend vermogen of schuld bij opheffing van de organisatie?** 7/14

Norm Algemene Rekenkamer

- Omdat de meeste **overheidsstichtingen** voor het grootste gedeelte uit overheidsbijdragen worden gefinancierd is het van belang te bezien waar het bij ontbinding nog resterende eigen vermogen volgens de statuten heen gaat.

Bron:

Zicht op overheidsstichtingen. Achtergrondstudie. (2011)

6 Invalshoek: Controle-/verantwoording-/toezichtstructuur

Uitgangspunt Algemene Rekenkamer:

De minister moet altijd aan de Tweede Kamer verantwoording kunnen afleggen over de uitvoering van publieke taken en de besteding van publieke middelen, ook wanneer die uitvoering en/of besteding plaatsvindt door organisaties buiten het Rijk. Om te waarborgen dat wettelijke taakuitoefening en besteding van publieke middelen buiten de Rijksoverheid recht- en doelmatig plaatsvindt, moet er een sluitende cyclus van verantwoording, controle en toezicht zijn. Het verticale toezicht door of namens de minister dient het doel van het waarmaken van de ministeriële verantwoordelijkheid. De minister (of een toezichthouder namens de minister) moet alle benodigde informatie krijgen, zich op basis daarvan een oordeel vormen en naar aanleiding daarvan kunnen interveniëren als dat nodig is.

Bron:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

6.1 *Hoe is het toezicht van de minister op de zelfstandige organisatie geregeld?*

- Wie wordt belast met het toezicht op de zelfstandige organisatie; wordt het toezicht binnen of buiten het departement belegd, etc.?
- Zijn er voldoende waarborgen voor de onafhankelijkheid van het toezicht?
- Is voorzien in toezicht op alle relevante aspecten? (bijv. financieel, rechtmatigheid, taakuitoefening, prestaties)
- Is er een duidelijke afbakening met eventuele andere toezichthouders?
- Zijn er andere checks-and-balances geregeld ter waarborging van de recht- en doelmatigheid van de inning en besteding van publieke middelen en de taakuitvoering? Denk bijvoorbeeld aan visitaties, benchmarks, accreditatie/certificering.

Normen Algemene Rekenkamer:

- Het toezicht dient als een afzonderlijke, onafhankelijke functie onderscheiden te worden. Dat houdt in dat de toezichtfunctie gescheiden moet blijven van andere functies zoals beleid, regelgeving, uitvoering en advies. Dit betekent niet dat de toezichtfunctie altijd organisatorisch moet zijn afgezonderd. Indien van voldoende waarborgen voorzien, kan het ook een onafhankelijke functie binnen één organisatorisch geheel zijn.
- Het verticale toezicht door of namens de minister kan niet worden vervangen door intern toezicht of systemen van kwaliteitszorg, omdat deze doelen dienen die niet met de ministeriële verantwoordelijkheid hoeven samen te vallen. Uiteraard kunnen de minister of toezichthouder wel gebruik maken van de resultaten van het interne toezicht.
- Bij overheidsstichtingen kan de minister niet volstaan met het volgen van de (besteding van) rijksmiddelen. Hij moet zich er ook van vergewissen dat de stichting als geheel zodanig functioneert dat de uitoefening van de taak waarvoor zij is opgericht, niet in het gedrang komt.
- Waarborgen mogen niet worden verkregen via het benoemen van ambtenaren in bestuurlijke en toezichthoudende functies.
- Verantwoording en toezicht zijn twee belangrijke elementen in een breder systeem van checks-and-balances. Onder checks-and-balances verstaan we het geheel aan instrumenten dat het bestuur van een instelling 'bij de les houdt'. Voor een goed presteren van de organisaties op afstand van het Rijk die (mede) een publieke taak uitvoeren is het belangrijk dat de verschillende checks-and-balances goed tegen elkaar worden afgewogen en dat tot een goede mix daarvan wordt gekomen.

Bronnen:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Zicht op overheidsstichtingen. Achtergrondstudie. (2011)

6.2 Is/wordt er een toezichtarrangement opgesteld, waarin de minister vastlegt op welke manier hij toezicht houdt op de zelfstandige organisatie?**Normen Algemene Rekenkamer**

- De minister dient de wijze waarop hij zijn toezicht gestalte geeft vast te leggen in een toezichtsvisie. Per organisatie of sector dient een op maat gemaakt toezichtarrangement te worden opgesteld.
- In de toezichtsvisie kan de minister zijn visie geven op de afstemming of samenwerking tussen de toezichthouders

Bron:

Weloverwogen toezicht. Analyse van departementale toezichtvisies. (2009)

6.3 Is geregeld dat de minister alle door hem noodzakelijk geachte inlichtingen kan vragen en indien nodig inzage kan vorderen in gegevens?

Relevante wet- en regelgeving

- **CW 2001 – bevoegdheden minister tot inzage gegevens** – bij **rwt's** en bij rechtspersonen, cv's, vof's en natuurlijke personen die een beroep of bedrijf uitoefenen en die een **subsidie, lening, garantie of Europese subsidie** ontvangen, kan de minister kennis nemen van onder andere jaarrekeningen, verslagen van accountants en verantwoordingen en andere gegevens die nodig zijn voor de definitieve vaststelling van de subsidie, lening of garantie. Als deze bescheiden daartoe aanleiding geven, is de minister bevoegd nadere inlichtingen in te winnen, inzage in ontbrekende informatie te vorderen en onderzoek in de administratie te doen. (art. 43)
- **Awb** – Degene **aan wie een bevoegdheid is gedelegeerd**, verschaft het bestuursorgaan op diens verzoek inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheid (art. 10:16, 2^e lid).

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- Een zbo verstrekt desgevraagd aan Onze Minister alle voor de uitoefening van diens taak benodigde inlichtingen. Onze Minister kan inzage vorderen van alle zakelijke gegevens en bescheiden, indien dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is (art. 20).

6.4 Is geregeld dat de minister inzicht heeft in de bedrijfsvoering van de zelfstandige organisatie?

Norm Algemene Rekenkamer

- De bedrijfsvoering is allereerst een interne aangelegenheid van de organisatie. De ministers moeten echter wel in staat zijn aan de Staten-Generaal inzicht te verschaffen in de mate waarin de bedrijfsvoering van de instelling op relevante onderdelen op orde is. Dan gaat het om onderdelen die van belang zijn voor:
 - De rechtmatigheid en doelmatigheid van de inning, het beheer en de besteding van publieke middelen;
 - De continuïteit van de te leveren prestaties;
 - De kwaliteitsbewaking en de toegankelijkheid van de publieke dienstverlening;
 - De borging van het publieke belang (zoals toegankelijkheid, leveringszekerheid, kwaliteitsbeheersing van publieke dienstverlening, het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik, en de garantie van de integriteit van bestuurders en medewerkers)

Bron:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Relevante wet- en regelgeving

- **CW 2001** - **zbo's** [...] en **rwt's** [...] verschaffen de minister periodiek informatie over de door hen te leveren en geleverde prestaties (art. 44a)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- Een zbo stelt jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag op. Het jaarverslag beschrijft de taakuitoefening en het gevoerde beleid. Het jaarverslag beschrijft voorts het gevoerde beleid met betrekking tot de kwaliteitszorg. (art. 18)

6.5 Welke interventiemogelijkheden heeft de toezichthouder/minister?

- ➔ Kan de minister (of de toezichthouder namens de minister) maatregelen nemen als hij tekortkomingen constateert bij de inning, het beheer of de besteding van de publieke middelen, als aan financieringsvoorwaarden niet is voldaan, of als de organisatie haar taak niet goed of niet doelmatig uitoefent? Bijvoorbeeld: het geven van aanwijzingen, het treffen van sancties?
- ➔ Bij rwt's /zbo's: is voorzien in een taakverwaarlozingsregeling?

Normen Algemene Rekenkamer

- De minister moet over zekere interventiebevoegdheden beschikken zoals het geven van aanwijzingen of het treffen van sancties;
- Het moet zowel voor de instelling als voor de toezichthouder duidelijk zijn tot welke interventies (waaronder sancties) een toezichthouder/minister bevoegd is;
- De minister moet ook kunnen ingrijpen bij ernstige verwaarlozing van een wettelijke taak, indien ontwrichting van de uitoefening van de taak dreigt. Gedacht kan worden aan het bij ministeriele regeling treffen van de nodige voorzieningen, maar ook aan een voorziening tot intrekking van de aanwijzing van een rechtspersoon die is aangewezen om een bepaalde taak te verrichten;
- Het is belangrijk dat de verschillende toezichthouders op één gebied hun interventies goed op elkaar afstemmen.

Bron:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Relevante wet- en regelgeving

- **Awb** – Het bestuursorgaan kan onder bepaalde voorwaarden de **subsidievaststelling** intrekken of ten nadele van ontvanger wijzigen (zie art. 4:49 lid 1 Awb). Dit geldt bijvoorbeeld indien de subsidieontvanger na de subsidievaststelling niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.
- **Awb** - Het bestuursorgaan kan het **delegatiebesluit** te allen tijde intrekken (art. 10:18)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- Indien naar het oordeel van Onze Minister een **zbo** zijn taak ernstig verwaarloost, kan Onze Minister de noodzakelijke voorzieningen treffen (art. 23)

6.6 Moet de organisatie jaarlijks vooraf een activiteitenplan en begroting uitbrengen over de taakuitvoering die met de financiering is beoogd?**Norm Algemene Rekenkamer**

- Om zijn verantwoordelijkheid te kunnen effectueren heeft de begroting van een organisatie die op afstand van het Rijk publieke taken uitvoert en/of publiek geld int, beheert of besteedt, de goedkeuring van de minister.

Relevante wet- en regelgeving**Subsidies**

- **Awb** - De aanvraag van de subsidie gaat in ieder geval vergezeld van:
 - a. een activiteitenplan, tenzij redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daaraan geen behoefte is, en
 - b. een begroting, tenzij deze voor de berekening van het bedrag van de subsidie niet van belang is (art. 4:61, lid 1 Awb)
- **Awb** - Het activiteitenplan behelst een overzicht van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd en de daarmee nagestreefde doelstellingen en vermeldt per activiteit de daarvoor benodigde personele en materiële middelen (art. 4:62 Awb)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- De begroting van een publiekrechtelijk zbo en van een privaatrechtelijk zbo dat uitsluitend wettelijke taken uitvoert, heeft de goedkeuring van de minister (artt. 29 en 37). Artt. 27 en 28 bevatten voorschriften voor de inrichting van de begroting van deze zbo's.

6.7 **Is duidelijk dat de organisatie jaarlijks verslag uit moet brengen over het financieel beheer, vergezeld van een verklaring van een accountant?**

- Is geregeld dat de organisatie jaarlijks verslag uitbrengt?
- Is duidelijk welke voorschriften gelden voor de inhoud en inrichting van het verslag?
- Is een verklaring van een accountant vereist, die ook de rechtmatigheid omvat?
- Is/wordt er een controleprotocol opgesteld, waarin is aangegeven welke werkzaamheden de accountant minimaal moet verrichten?
- Is geregeld dat de minister het recht van review heeft bij de externe accountant?

Normen Algemene Rekenkamer

- In het jaarverslag behoort verantwoording over de rechtmatigheid te worden afgelegd. Daarvoor zijn twee manieren mogelijk:
 - accountantsverklaring van de instellingsaccountant, waarin ook een rechtmatigheidsoordeel zit;
 - rechtmatigheidsmededeling van het bestuur van de instelling, die afgedekt wordt door een getrouwheidsverklaring van de instellingsaccountant.
 Een instelling moet een rechtmatigheidsverklaring of –mededeling overleggen, tenzij dit aantoonbaar ondoelmatig is (bijv. rwt's met een klein financieel of maatschappelijk belang).
- Het is wenselijk dat artikel 4:76 Awb van toepassing wordt verklaard, indien de rechtspersoon zijn inkomsten in overwegende mate ontleent aan de subsidie
- De regels voor controle dienen te worden vastgelegd in een controleprotocol. Uit het controleprotocol moet blijken op welke wijze, met welke diepgang en met welke reikwijdte (betrouwbaarheid en toleranties) de rechtmatigheid van de publieke uitgaven en ontvangsten moet worden getoetst.
- Het uitvoeren van een review op het werk van de externe accountant ziet de AR als het sluitstuk van goed toezicht.

Bron:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer. (2008)

Relevante wet- en regelgeving

- **Awb** - Artikel 4:76 Awb stelt eisen aan het financiële verslag in geval van **subsidie**.
- **Burgerlijk Wetboek** – Titel 9 van boek 2 BW geeft nadere bepalingen over de jaarrekening en het jaarverslag van stichtingen die een of meer ondernemingen in stand houden (commerciële stichtingen) en NV's en BV's met beperkte aansprakelijkheid.
- **CW 2001** – De minister kan inzage vorderen in en kopieën maken uit de controledossiers van de accountant over **rwt's en ontvangers van subsidie/lening/garantie/EU-subsidie**. (art. 43a)

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- Tegelijk met het jaarverslag dient zbo de jaarrekening bij de minister in (artikel 34)
- De jaarrekening gaat vergezeld van een verklaring omtrent getrouwheid, afgegeven door een door het zbo aangewezen accountant. De verklaring heeft mede betrekking op de rechtmatige inning en besteding van de middelen (artikel 35). In artikel 35 zijn nadere bepalingen over deze accountantsverklaring opgenomen.

(N.B. artt. 34 en 35 gelden alleen voor: 1. *publiekrechtelijke zbo's die geen onderdeel zijn van de staat*
2. *privaatrechtelijke zbo's die uitsluitend wettelijke taken uitoefenen.*)

6.8 Is duidelijk dat de instelling jaarlijks verslag uit moet brengen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de taak?**Norm Algemene Rekenkamer**

- Wij vinden het belangrijk dat instellingen die een publieke taak uitvoeren, jaarlijks verantwoording afleggen en verslag doen van hun activiteiten en de prestaties. Daarbij dienen de beleidsdoelstellingen zodanig te zijn geformuleerd dat de beoogde prestaties kunnen worden gemeten en afgezet tegen wat werd beoogd.

Bron:

Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redenerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer (2008)

Relevante wet- en regelgeving**Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:**

- Een zbo dient jaarlijks een jaarverslag op te stellen. Het jaarverslag beschrijft de taakuitoefening en het gevoerde beleid. Het jaarverslag beschrijft voorts het gevoerde beleid met betrekking tot kwaliteitszorg (art. 18).
- In het jaarverslag dienen de geleverde prestaties te worden beschreven (art. 35, 1^e lid). De accountant voegt bij zijn verklaring een verslag van zijn bevindingen over de vraag of het beheer en de organisatie van het zbo voldoen aan eisen van doelmatigheid. (art. 35, 4^e lid).

(N.B. artikel 35 geldt alleen voor: 1. *publiekrechtelijke zbo's die geen onderdeel zijn van de staat*;
2. *privaatrechtelijke zbo's die uitsluitend wettelijke taken uitoefenen.*)

7 Invalshoek: Evaluatie

14/14

7.1 *Is er een evaluatiebepaling?*

Norm Algemene Rekenkamer

- Als een minister van mening is dat effectiviteitsonderzoek [zoals voorgeschreven in de CW 2001] voor een bepaalde beleidsmaatregel niet mogelijk of wenselijk is, zou hij dit met redenen omkleed aan de Tweede Kamer moeten melden. Nut en noodzaak van dat beleid zou hij in dat geval moeten heroverwegen, met als mogelijke consequentie dat het beleid wordt stopgezet.

Bron:

Effectiviteitsonderzoek bij de Rijksoverheid. (2012)

Relevante wet- en regelgeving

- **CW 2001** – De minister is verantwoordelijk voor het periodiek onderzoeken van de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn beleid.
- **Awb** - Indien een subsidie op een wettelijk voorschrift berust, wordt ten minste eenmaal in de vijf jaren een verslag gepubliceerd over de doeltreffendheid en de effecten van de subsidie in de praktijk, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald (art. 4:24).

Is de Kaderwet zbo's van toepassing? Dan is bij wet reeds geregeld:

- De minister zendt elke vijf jaar een verslag aan de Staten-Generaal ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van een zbo (art. 39).